

Justitiedepartementet
Enheten för processrätt och domstolsfrågor
103 33 Stockholm

Rekrytering av framtidens domare (SOU 2017:85), Ju2017/08641/DOM

Allmänt

Förvaltningsrätten är positiv till att initiativ tas för att se över rekryteringen av ordinarie domare så att det kan säkerställas att alla domstolar i hela landet även i framtiden kan rekrytera skickliga domare. Förvaltningsrätten anser dock att det är en brist att närliggande frågor som domstolarnas yttre organisation samt löneläge och arbetsbörda för de ordinarie domarna - som har mycket stor betydelse för rekryteringen - inte analyserats närmare i samband med utredningen.

Adjungerat råd

Det förslag som framförts om möjlighet till meritering som adjungerat råd ställer sig förvaltningsrätten i princip positiv till. Ett nästan identiskt förfaringsätt kan dock användas redan idag. Denna domstol har t.ex. under de senaste fem åren, i nära dialog med Migrationsöverdomstolen, kunnat utlysa och erbjuda sex externa adjunkter från överrätt, som alla haft anknytning till Luleå, anställning som t.f. rådmän i förvaltningsrätten i anslutning till att deras adjunktion i överrätten avslutats. Fyra av dessa har härefter utnämnts till ordinarie rådmän av regeringen.

Förvaltningsrätten ställer sig därför tveksam till nödvändigheten av att inrätta ett nytt särskilt system med adjungerade råd.

För det fall förslaget ändå genomförs anser förvaltningsrätten att systemet bör finnas i hela landet och inte bara på de orter där det är svårast att rekrytera domare. I annat fall riskeras en splittring och uppdelning av domarkåren.

Möjlighet för assessorer att arbeta i underrätt

Inte heller möjligheten för assessorer att meritera sig för en domaranställning genom tjänstgöring i underrätt omedelbart efter assessorsförordnandet innebär någon egentlig förändring jämfört med dagens situation.

Som anförs i utredningen är det relativt vanligt att domstolar utlyser och erbjuder nyblivna assessorer tjänst som t.f. rådman i underrätt, med eller utan särskilt förfarande via Domarnämnden beroende på anställningstid. Förvaltningsrätten ställer sig därför frågande till hur förslaget i denna del ska kunna förbättra rekryteringsläget i någon egentlig omfattning.

Utökning av domarutbildningen

Förvaltningsrätten har inget emot att den särskilda domarutbildningen utökas. Denna utvidgning bör dock ske successivt och möjligen något långsammare än utredningen föreslår. I annat fall finns risk att det – i alla fall i delar av landet – inte finns tillräckligt med kvalificerade jurister att rekrytera, vilket kan få till följd att kraven, och därmed kvalitén, på de som antas till domarutbildningen, måste sänkas.

Övrigt

Förvaltningsrätten har ingen erinran mot bedömningen att det inte bör införas en sekretessbestämmelse avseende förfarandet.

När det gäller utredningens förslag om en tydligare lagreglering av domarmakten och rekryteringsförfarandet i övrigt, har förvaltningsrätten heller ingen erinran mot de förslag som framförts.

Luleå som ovan

Victoria Bäckström

Lagman, Förvaltningsrätten i Luleå

Yttrandet har beslutats i samråd med samtliga domare på domstolen.